

פְּרִשְׁת בְּלָק | תְּשַׁע"ח

אָסוּר לְקַרָּא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה | נָא לְשׁוּמַר עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִיּוֹן

פְּרִשְׁת עֵינַי חַמְדָּה

יִצְחָק לְאָוֶר ע"י בֵּית הַפְּסָקוֹת שְׁכוּנַת עֵין חַמְדָּה - אֲבֵשֶׁרֶת צִיּוֹן

לרפואת כל חולי ע"י ובכללם ציון בן צ'חלה ולרפואת והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

פְּרִשְׁת בְּלָק- רְגָלִים מְמָהְרוֹת לְהַרְע

"וַיַּחַר אָף אֶלְקִים כִּי הוֹלֵךְ הוּא, וַיִּתְּיָצַב מֵלֶאֱפָ ה' בְּדַרְךְ לְשֹׁטֵן לוֹ, וְהוּא רָכַב עַל אֶתְנֹו" (במדבר כב, כב)

המלאך שיעמוד מולו בדרך לעכבו מללכת".
"אף אתה", המשך הרב, "נוהג כבלעם, ברגליים ממהרות לרוץ לרעה. אם הייתה הולך ברגל, ודאי היו עולים בליבך הרהורי חרטה על אשר אתה עומד לעולל, ועל כן שכרת סוס מהיר. כדי שתוכל לבצע את זממך לפני שתהיה בידך שהות להתחרט..."

אכן זו הסיבה שהרגליים תמיד ממהרות לרוץ לרעה. לא רק משום שהן מתאוות לעבירה, אלא מפני שהיצר יודע כי אין לו זמן רב לבצע את זממו.

שכן, אם האדם יתחיל לחשוב ולהתיישב בדעתו, ישנם סיכויים רבים שהוא יתגבר על יצרו וימנע מלעשות את העבירה, ולכן הוא ממהר את האדם ומריץ אותו אל עבר הרע.

כדברי הרמח"ל בספרו מסילת ישרים (פ"ב): "אחת מתחבולות היצר הרע ועורמתו, להכביד עבודתו בתמידות על ליבות בני האדם עד שלא ישאר להם רוח להתבונן ולהסתכל באיזה דרך הם הולכים".

"כי יודע הוא, שאילולי היו שמים לבם כמעט קט על דרכיהם, ודאי שמיד היו מתחילים להניחם ממעשיהם, והייתה החרטה הולכת ומתגברת בהם עד שהיו עוזבים החטא לגמרי".

העולם מקשים: מדוע יצא חרון האף על בלעם, ומדוע התייצב מלאך ה' לשטן בדרכו, הרי הקב"ה נתן לו רשות ללכת עם שרי בלק?

בספר 'ילקוט הגרשוני' מובא: מעשה ביהודי עני, שמרוב עניותו לא היה לו כסף לשלם על נסיעה בעגלה, וכל ימיו היה הולך עני.

אולם כשפרצה מריבה קשה בינו לבין חברו, הוא שכר סוס בכסף רב, ודהר עליו בזעמו הרב אל בית המושל, כדי להלשין על החבר לשלטונות. למעשה שפל זה פתאום היו לו אמצעים...

כאשר חזר משם בחדוות ניצחון, פגשו רב אחד, ואמר לו כך: "כל ימי תמה הייתי על פסוק בתורה, ובזכותך הבנתי, כאשר הלך בלעם לקלל את ישראל בלוויית שרי מואב, מספרת התורה: 'וַיַּחַר אָף אֶלְקִים כִּי הוֹלֵךְ הוּא, וַיִּתְּיָצַב מֵלֶאֱפָ ה' בְּדַרְךְ לְשֹׁטֵן לוֹ, וְהוּא רָכַב עַל אֶתְנֹו" (במדבר כב, כב). ומעודי תמהתי", הסביר הרב, "מה עניין הרכיבה על האתון לזה שמלאך ה' ניצב לו לשטן?".

"אך עתה הבנתי, כי ה' אמר לבלעם ללכת עם השרים שבאו לקרוא לו, מתוך כוונה כי בדרך יהרהר בדבר, ויבין כי אם אין רצונו של ה' לקלל את ישראל- מוטב לו שיחזור לביתו. אך בלעם לא רצה שתהיה לו שהות לחזור בו, ועל כן הוא רכב על אתונו לבדו, כדי שיעזוב במהירות אל יעדו. כשראה הקב"ה כך, חרה אפו בבלעם ושלח אליו את

העלון מוקדש להצלחת

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב
שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי
מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים
ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי
יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה
רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב
רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית
נעם יצחק בן רחל ברכה דביר בן נלי רחל
יוסף ליאור בן דליה אפרת הצלחה בכל העניינים
שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב
י.מ.ש. כדורי אקבילי יוסף חיים בן נסכה
שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב

ציווג הגון וכשר במהרה

אורן בן אסתר רוגית בת סימי
תרצה בתיה בת ימנה נינט סיון בת אסתר
עמית בת טובה יוסף בן רוחמה
נתנאל בן ג'ינה אילן בן ג'וליאט
אסף בן סופיה דוד עומרי בן יהודית
מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו
טילה עדן אסתר בת שולמית יפית בת ג'ינה
שרי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית
אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי
שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה
אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי
סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית
נועה בת משה טוב משה מנחם בן רחל
דניאל בן זרה ואושרית בת שושנה
נעמה בת יפה דגנית בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא
ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים
מרדכי ניזרי בן פרחה- בריאות ואריכות ימים
מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעימה
סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה
אורן בן אסתר דינה בת מזל
יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים
נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל
שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה
לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה
מוריה בת רחל ברכה חנוס בן כיריה
יהודה אריה בן רחל ברכה טובה בת אורה
יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה
משא אסתר בת זוהרה שאול בן סילביה
עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט
רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה
רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה
רונית בת סבריה קסנש בת דגטו
יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה
זהבה בת שושנה רייזל ר' אליעזר בן עטיה

30/06/2018		י"ז תמוז תשע"ח	
פרשת בלק			
הפטרה: "והיה שארית"- מכה ה			
ר"ת	יציאה	כניסה	י"ב
21:21	20:26	19:14	
21:18	20:24	19:32	ת"א
21:22	20:27	19:35	זריפה
21:18	20:23	19:31	ב"ש

בברכת שבת שלום
הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה	העלון מוקדש לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר	רפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר ויליד אלחנן רפאל בן איריס ויליד אורי חיים בן שלי	זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
--	---	--	--

שואל ומשיב בהלכה – הטבלת פלים - חלק ב'

ההלכות מוקדשות לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

אלו כלים חייבים להטבילם וכן האם שימוש חוזר בבקבוק מחייב בהטבלת הכלי?

שאלה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

תשובה:

כל הכלים שמשתמשים בהם לאכילה ולשתיה או להכנת האכילה הם בגדר "כלי סעודה" החייבים טבילה. ולכן סירים, מחבתות וסכום, חייבים בטבילה. מכסה הסיר וכדומה, חייב בטבילה בברכה כדין הכלי עצמו. **מקורות:** רמ"א (שם ס"ה), וכן פסק הפרי חדש (אות יד). וכתב הגר"א (אות טו) לפי שהתבשיל וההבל עולה למעלה ונוגע בכיסוי והכיסוי כדין הקדירה.

וכן הדין לידיעות הכלים שחייבים בטבילה. אף שהידיעה עשויה מדבר הפטור מטבילה כגון פלסטיק או עץ. **מקורות:** מרן בב"י (יו"ד סימן קכ) בשם המרדכי שהביא בשם רבינו שמואל מבונבורק ששאל את רבינו שמחה אם צריך להטביל את ידות הכלים. והשיב דודאי צריך להטביל. דמה לי ידיו מה לי בית תשמישו, הא לאו בפליטת איסור תליא מילתא דהא אפילו חדשים צריכין טבילה. עכ"ד. וכן פסק בשו"ע (סי"ב). וממה שכתב, מה לי ידיו מה לי בית תשמישו משמע דשיון הן לענין זה, דכמו שאם הטביל רק חלק מהכלי ולא כולו לא עלתה לו טבילה, כך אם הטבילו ללא ידיעות לא עלתה לו טבילה. ואף שהידיעה עשויה מדבר הפטור מן הטבילה. וכן מפורש בשם האחרונים הביאם הרב זבחי צדק (שם אות לו). וכ"כ בדרכי תשובה (ס"ק צו). ובשו"ת דבריך יאיר ח"ה (סימן לה) העלה, באופן שאי אפשר להשתמש בסכין ללא ידיעות כגון שהוא קצר והידיעה עשויה מדבר הפטור מן הטבילה, יש להטביל את הסכין ללא ברכה. ע"ש.

חובת טבילה היא דווקא על כלים, שמשתמשים בהם למאכל ומשקה, שראויים לאוכלם ולשתותם מיד, דהיינו בלא שום תיקון נוסף, אבל אם האוכל עדיין צריך בישול או צליה וכדומה, אינם צריכים טבילה, מפני שאינם נחשבים לכלי סעודה. **מקורות:** המרדכי (פ"ק חולין סימן תקעז) וז"ל: מכאן יש להוכיח סכין של שחיטה לא בעי טבילה וכו' ועוד דכלי סעודה כתובין בפרשה וסכין של שחיטה לאו כלי סעודה הוא, שאפילו צונן אסור לחתוך בו אם לא בהדחה, והא דבהמה חזיא לאכילה לא חשיב כלי סעודה שעדיין היא צריכה בישול או צליה. והביאו מרן הב"י (שם) וכן פסק השו"ע (שם ס"ה) סכין של שחיטה אינו צריך טבילה. וכן העלה הראש"ל הגר"ע יוסף צ"ל הובא בספר פניני יוסף (שנת תשס"א). ומה שכתב בספר כשרות למהדרין (שאלה ו עמוד מב) לענין כבד שחותכים אותו קודם הצליה במספרים האם צריך טבילה, אחר המחילה לא דק שזהו לענין בני אשכנז בלבד ולבני ספרד לא גרע מסכין של שחיטה שמרן השו"ע פוטר מטבילה.

יש מחמירים להטבילו. **מקורות:** הרמ"א בהגה (שם) שיש להטבילו ללא ברכה. ועיין בש"ך (שם). וכ"כ בחכמת אדם (כלל עג אות ט). וכן בבן איש חי (ס"י, יג) העלה לענין סכין של שחיטה שיטבילנו ללא ברכה.

לפיכך, מטחנת בשר או פטיש לרידוד השניצל, וכן קולפן ירקות כגון, תפוחי אדמה שצריכים עדיין בישול, פטורים מן הטבילה. **הערה:** כנז"ל לענין סכין שחיטה שפטור מן הטבילה, היות והמאכל אינו ראוי לאכילה מיד אלא צריך תיקון נוסף. וראה עוד בספר טהרת כלים-פרזים (עמוד קד). וכן פסק בשו"ת אבני דרך ח"ו (סימן קח). וכן נפת קמח העשויה מחומרים החייבים בטבילה, אין חיוב להטבילה, כיוון שהקמח אינו מתוקן לאכילה עד אחר שעת האפייה. **מקורות:** הגרש"ז אורבך בספר שלמי שמחה (עמוד תקנה). וראה עוד בשו"ת מנחת שלמה ח"ב (סימן סו אות ט). וכן הדין לברזל שמתקנים בו עוגיות וכיסנים לעשות להם צורה מיוחדת, או מערבב המיוחד ללישת בצק. ולדעת בני אשכנז צריך טבילה כנזכר.

קְלָלָה או בְּרָכָה

יהודי אחד נכנס לבית הכנסת 'לידרמן' בשיכון חזון אי"ש בבני-ברק, וביקש לברר, היכן מתגורר מרן הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א. המתפללים, שהבחינו שהוא הגיע ממרחקים, ויש לו משאלה חשובה מאוד, ניסו לדובב אותו כדי לשמוע, מה מציק לו. לאחר הפצרות חוזרות ונשנות סיפר להם: "אני רוצה לבקש מהרב קניבסקי 'קללה'..." השיב. סתם ולא פירש.

כיוון שעל פניו נראה היה, שמדובר ביהודי טוב, ושומר מצוות, הביאוהו התפללים לביתו של הגאון ר' חיים, ומשהגיע תורו, חזר על המשאלה המוזרה. "באתי לבקש מהרב 'קללה'..." וביאר את בקשתו: "לפני מספר חודשים, עליתי ארצה עם אחי, לאחר שההורים שלנו נפטרו, הרכוש המשפחתי היה גדול מאוד, והגיע לסכום של חמישה מיליון דולרים!"

"הכסף היה אצל אחי, כיוון שסמכתי עליו במלוא המובן, ובדמיונותי השחורים ביותר לא חלמתי, שהוא ינסה לעשוק אותי, לא חתמתי איתו על שטר, לראיה שהכסף אצלו. והנה, משהגענו ארצה, ובקשתי מאחי שייתן לי את מחצית הסכום. אולם הוא התעלם מכל העניין, ואף הגדיל לעשות באומרו, שמעולם לא היה אצלו כסף, בוודאי לא סכום גדול שכזה..."

"בנוסף, אחי הלך כבר ועשה מעשה, והשקיע את כל הכסף בשיפוץ בית-מלון באילת. אני מבקש, שהרב יקלל את אחי בגין מעשיו", סיים היהודי את דבריו. הגר"ח השיב, שמעולם לא הוציא מפיו קללה על שום יהודי, וגם עכשיו לא יעשה זאת. "אבל אני מוכן לברך אותך שהכסף המגיע לך, יחזור אליך", ואכן כך עשה. סופו של המעשה היה, שבאחת השריפות הגדולות שהתחוללו באילת, עלה באש כל בית המלון המשופץ, ולא נותר ממנו, כי אם עיי חרבות. האח ששיפץ את המקום, לא עשה עדיין ביטוח, כך שהוא איבד בן-לילה את כל הכסף שהשקיע.

סוף הסיפור היה, שמשרד התיירות החליט להחזיר למשפץ מחצית מסכום ההשקעתו, בסך שניים וחצי מיליון דולרים, כאות הוקרה על 'הדאגה שגילה לעיר אילת'. האח, שראה בכך את יד ה', והבין כי מעשה זה אירע בגלל שהוא עשק את אחיו, החליט לאחר חשבון נפש, להחזיר את הסכום שקיבל, לאחיו, ואף התעורר מכל העניין לתשובה שלימה. (עלינו לשבח)

מנויים	הקדשת העלון	לשאלות בהלכה
לקבלת העלון חנם ב-email: מידי שבוע, שלח את כתובתך אל: PnineEH@gmail.com	נתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה שלמה, להצלחה, זוג הגון, חזרה בתשובה וכו' - נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084 כתבת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבשם 26 א26 ת.ד. 83375 מבשרת ציון. מקוד 9076926	לשאלות נא לפנות לרב אליהו חיים פנחסי בטל" 052-6329144

אם ראשונים כמלאכים – הרב המקבל יצחק גברא זצ"ל

המקובל הרב יצחק גברא זצ"ל - נולד בשנת ה'תרכ"ה (1865) בכפר סָוֶד שבתימן. מדובר על משפחת רבנים ידועה בה מסורת ההנהגה והרבנות וראשות בתי הדין בקהילה עברה במשפחה דורות רבים ברצף ורבינו היה הדור ה-17. בנעוריו למד תורה אצל אביו וסבו שהיו גדולים בתורת הנגלה והנסתר. בגיל צעיר התייתם מאביו ולאחר מכן מאחיו ועול ההנהגה הועברה לרבינו שהרביץ תורה לרבים, שימש כמוהל והכניס רבים בבריתו של אברהם אבינו.

בקיאותו נודעה לכל, שישה סדרי משנה ומשנה תורה להרמב"ם היו שגורים על לשונו. היה מסיים את ספר התהילים בכל שבוע כ"ו פעמים מלבד סדר לימודו, נודע במידותיו הנשגבות ובענוותנותו הבולטת, ומלבד עזרתו לעניים היה אוהב וגומל חסדים טובים בגופו. בקיא בלחשים שונים ובענייני קבלה מעשית אשר קיבל במסורת מחכמי תימן הקדמונים. כאשר הגיע אליו חולה- היה אומר לו מיד ממה הוא סובל.

כיהן כרב העיר סָוֶד. בשנת ה'תש"ט (1949) עלה לארץ ולאחר מסע נדודים התיישב עם בני קהילתו בכפר הערבי הנטוש עג'ור שבאותם הימים השטח היה שומם ומרוחק מיישובים שכנים. דרשותיו נודעו בשערים. פיזר לעניים בסתר. התפרסם כבעל סגולות מרפא. ה'בבא סאלי' היה אוכל משחיתתו של רבינו וביניהם היה קשר הדוק. **בעל רוח-הקודש. ידע את זמן פטירתו. גאון בנגלה ובנסתר.**

נפטר ב-כ"א תמוז ה'תש"י (1950). חי כ-85 שנים. ציונו בחצר ביתו שבעג'ור (ע"פ הוראת רבינו). גם היום מאז גילוי הציון, רבים פוקדים את הקבר וזוכים לראות ישועות מופלאות בפרט בענייני זיווגים. מעוכבי שידוך רבים שחלקם כבר הגיעו לכדי ייאוש עקב מצבם, זכו לישועה פלאית לאחר תפילה בציון הקדוש.

אביו: ר' יצחק (בעדת התימנים נהגו לקרוא לבן על שם אביו עוד בחיי האב). **מרבתינו:** אביו, ר' יצחק, סבו. **אחיו:** ר' אברהם (כונה 'ראש המדברים'). **ילדיו:** ר' דוד (רבה של יבנה), ר' יחיא ובן נוסף.

רבינו היה בעל רוח-הקודש ובעיניו היה חוזה למרחוק את אשר קורה ויקרה ואף היה אומר זאת למי שהיה צריך. לילה אחד, לאחר שעסק בלימוד התורה וערך תיקון חצות, העיר את בנו ר' דוד ואמר לו: "עלינו ללכת למקום פלוני". שאלו בנו: "על מה ולמה כל הבהלה הזאת?" השיבו הרב: "כעת עלינו ללכת". לאחר הליכה ממושכת הגיעו לאחד הכפרים. במרכז הכפר הייתה קבוצת יהודים המתגודדים סביב פר גדול ומנסים להרביצו ולשחטו. כשראו את הרב ובנו, קראו להם לבוא לעזרתם. אמר להם הרב: "פנו הצידה ועיזבו את הפר". לפתע קרב הפר לצדיק. הרב ליטפו ומיד הוא נרגע ורפץ על הארץ. **שחט הרב את הפר ולאחר מכן חזרו הרב ובנו לביתם.**

בשנת ה'תש"ט עלו יהודי קהילת סווד לארץ ישראל, ובראשם רבינו. שיירת העולים יצאה לדרך כשהרב רוכב על גמל ולצידו מונחים ספרי קודש. בדרכם הגיעו להר גבוה ותלול הנקרא 'עקבה'. כשהגיעו לראש ההר, מעד הגמל ונפל עם הרב לתהום. אנשי השיירה עצרו את נשימתם, וסברו כי לא יזכו לראות שוב את רבם. והנה כשירדו לתחתית ההר לראות מה עלה בגורלו של הרב, לא האמינו למראה עיניהם. **הם מצאו את הרב יושב על הארץ, בידו ספר והוא הוגה בתורה, כשהוא בריא ושלם. ולהבדיל הגמל נעשה אברים אברים.** (לבניכם ספרו עמ' קז)

היה זה ב-כ"א לחודש תמוז ה'תש"י, אז ציווה רבינו את קרוביו בצוואתו: "רצוני להיקבר כאן בגבעה מול ביתי", וכדברו הצביע אל תחת עץ החרוב הגדול ואמר: "עוד תעזבו כאן והוא יהיה הסימן שלכם", כסימן שיקיימו את דבריו ולא יהרהרו אחריהם, הודיע כי **ייקבר בערב שבת בן השמשות ובזמן קבורתו ירד גשם - למרות שזהו חודש תמוז.** עוד הוסיף לרצום לגמור הקבורה לפני שבת. **באותו מעמד הכין רבינו את רעייתו כי תשעים יום לאחר הסתלקותו תתבקש גם היא לישיבה של מעלה. ואכן כאשר אמר- כך היה.**

מצבת הצדיק הייתה מוסתרת שנים ותושבי המושב, עולים מכורדיסטן, לא ידעו על הצדיק הטמון בו ומגן עליהם. חלקת הקבר הייתה מאחורי בתים וללא מצבה, רק שורת אבנים הקיפו סביב את הציון ועליו גדלו עשבים שהסתירו את קיומו. על אותה תקופה סיפרו פועלים שהתבקשו לחרוש את האדמה באותה חלקה בה היה הציון הקדוש, והנה כאשר התקרב הטרקטור לקבר הצדיק, **שמע הנהג קול הקורא בשמו.** הוא פנה לראות מי הוא זה- אך לא ראה איש. הלה נחרד ולא הסכים עוד לעבוד, מחליפו בעבודה החליט להתעלם ולהמשיך כאילו לא אירע דבר, והנה שוב מופיע הקול הקורא לו בשמו, אף הוא נעצר וחופש ולא מצא איש והמשיך בחפירה, אז קרא אליו הקול ואמר: **"אלו הם ארבע אמות שלי. אל תתקרב!"** באותו הרגע התהפך הטרקטור והחל עולה בלהבות, אך הנהג הספיק לקפוץ ולהימלט כל עוד רוחו בו, ויהי הדבר לפלא.

